

Dřevěný rytíř pamětníkem velké války

Nelehké roky připravily Evropě výstřely Gavrila Principa v Sarajevu v červnu roku 1914. Obyvatelé rakouskouherské monarchie byli zprávou o smrti následníka rakouského trůnu a jeho manželky překvapeni, vyhlášení války Srbsku na sebe také nenechalo dlouho čekat.

První světová válka přinesla už tak chudému Valašsku jen další utrpení a zhoršení životních podmínek. Brzy se rozplynuly i dohady, že válka potrvá jen krátce, hned na podzim roku 1914 se z Valašského Meziříčí navíc stalo vojenské lazaretní město, kde se počítalo s umístěním více než 2000 raněných z front, do města přicházely stovky uprchlíků z Haliče a Tyrol... Následky válečného konfliktu se brzy začaly projevovat nezadržitelným tempem růstu cen, zjara roku 1915 bylo zavedeno přidělové zásobování potravinami. Neutěšenou zásobovací situaci komplikovalo i vypisování válečných půjček, které od občanů vymá-

haly úřady. Po válce nově vzniklá republika část půjček sice proplatila, většina obcí však o vložené finance přišla.

Jak probíhalo vybírání válečných půjček v našem městě, vzpomínal dr. Pupík: „Válka byla drahý špás, a tak vláda vypi-

sovala válečné půjčky a nutila občany k jejich podepisování. Při vybírání peněz se používali „holzmanni“ nebo „holzritteri“, dřevění panáci rytířů velcí asi 1 metr, kteří byli vystavováni na veřejných místech, třeba na nádražích nebo před radnicemi, vedle nich byly dvě krabičky se zlatými a stříbrnými cvočky a kladívko. Dárce vzal kladívko a zatlucl cvoček do rytíře. Zlatý za korunu a stříbrný za šesták. Na noc byli rytíři pro jistotu zamýkáni v místnostech. Dosud jsem nikde, v žádném muzeu, tyto rytíře neviděl...“ Kdyby pan MUDr. Pupík (1908–1994) žil, jistě by měl radost, neboť jeden z těchto holzritterů byl, a právě díky jeho vzpomínce, „objeven“ v muzejních depozitářích. Dosud jsme si totiž jen marně lámali hlavu, k čemu ta prapodivná socha sloužila... Pokud se chcete s naším dřevěným rytířem seznámit, máte jedinečnou příležitost, neboť od 4. července bude k vidění v sálku Kinských ve výstavě Proměny Valašského Meziříčí, která představí měnící se tvář našeho města v průběhu věků.

Mgr. Ivana Martišková, historik MRV ve Valašském Meziříčí
Foto: Holzritter, dřevěný rytíř z 1. světové války

